

Brabcová Aub.
Telefonní číslo
102. Rokhlava

Moje účast v boji o Rokhlav ve dnech
od 5. května do 9. května 1945.

Dne 4. května 1945 měla jsem zastoupiti voji obecnou
posílám plátek v telefonní službě a klusá ránovala
v 9 hodin večer a končila o 12.9. té hod. ráno.

V důsledku obrovského postupu nepřátelské Rudé
Armády a pápáních spojenců, šel se konec války a
němci a tím den ode dne stoupala nervozita a
bezradnost německého vedení, což bylo zřejmé
i u nás v Rokhlavě na německých vedoucích.

Protože od praporačků nám ukazovali jási jsou
"kulturträgti" a jeho jsou vřelá schopni, vrali
jine si na nich v naší středně, že budeme
sledovali hovory jejich vedoucích a že nepropaseme
si ho nejmenší.

Tím po celou dobu okupace, dcer se káje
přiznávám, nám nemiklo nikdy nic. Ušli jsme
časů miki sebou němce se spolupracovníky a proto
abychom nedávali sebe i ostatní v nebezpečí -
dohodli jsme se s našimi kolegy techniky na galii,
že po našem nepřátelském zranění, nebudeme-li
muy moji odporovat - převrtnou to asi
na nás - toho jsme prováděti rozhodně po
celou dobu se okupovali Rokhlav. Tím byli jsme
vždy velmi dobře informováni a zvláště v posledních
době jsme sledovali jejich přípravy a řízení, když
fronta se přibližovala k Hor. Chtavě a Pruv.

V týdnu před revolucí jsme byli - podobně

obzvláště jsem dal, jsem nic na práci, vzhledem k jejímu
spatičením v samé budově poklenu; kam nejen
že byla povolána vyššíá pohotovost, ale byly
tam dopravovány kulometry, ruční granáty, pa-
serové pěstě a stělvivo.

Užj novú službu mi zadržela jak jsem se již
zminila v pátek večer o 9. té hod., ale protože
šlo vše tak rychlým tempem, byli jsme všichni
stále napjatí a já ten den jsem nemohla dě-
loua vydržeti - a stále mně něco nutilo,
abych už šla z domova. Byla jsem už v
Chod. na ulici - vidím však přicházející německé
vápiny, dohala jsem se na Tál. nám. kde
muji velikými davy našeho obyvatelstva se
procházeli plus ozbrojené německé oddíly a
vidím i pančované vozy. Tu jako náhlým
křikem, obrácím se a odcházím odskakem
do pozlance. Jako jsem udělala pár kroků,
začíná se za mnou stíleki na Tál. nám.
Spešám z toho chaosu, který tam vzniknul, vy-
šle do Roklenu, ale přivěsě před budovu,
nastává se mi obraz: před Roklarem
kráčící přeháňky, 2 obrovské pudy naplněné
pískem a namích kulometry a u nich po
xuby ozbrojené SS. Pohátem přeháňkami a
po důkladném obrácení svého přikazu, byla
jsem vpuštěna dovnitř. Vcházejím do ústředny,
kde mně moje kolegyně seznamuje se vším
jak SS běhají jak křenlí a všude sledí a
jsem obě tak porušený, řádně našeho
p. Svába, který má grovna službu, by
mám svolil, byhorem držely novú službu

obě dvě - ou ^(přivoděny) ~~svoleje~~ ale parovů jítá, bychom o
tom uvědomili ~~o tom~~ maršo p. Dr. Ulováka,
voláme jej a keu svoleje alyshom zúdsaly.
Jaké však bylo naše pklamám, kedyž na nějakou
shvili přicháji k nám SS Preis, velitel stráže a
marizuje, že v budově neshává jen keu, kdo
má slučku. Právily jsme seč jsme musly,
ale maruá naše suaka, máje kolegyne
musela pryč. Parovů je oklarována uzavírání
policejní hodina na 21.30 a tudíž spěchá ke
sue podíne, aby byla včas doma - a já -
zúšťavám prama.

Krátkou shvili jsem volám Dr. Ulováka, aby se
jej informovala o situaci - pak se odali už SS
se shvili z budovy. Té nutno podotknouti,
co nadávák bylo kústo keu pátku úter 4.15.
že na nás pozhlás, že se hlášíme ještě německé
ko - pesky - opět se volám Dr. Ulováka, které
mám koho ptěliji v keu marizuje, aby se pláší
Česky. Dlouho však se netrvá, neboť najednou
při mém oklarování p. plyšiu: was, was? a
má pokoušám, ale hlava němu intendantka -
propojiji - a po ukončení hovoru přiléhá
intendantka slyž pozhláse, že musé uska
zastěli, že se hlášíme ^{ku} Česky - já napírám,
že to není pravda že ani dobře neslyšela a
po velkém jeho křičení, odcháji pryč se slovy,
bude-li se to opakovati, že budu zastěle
na - Vyui, už jsem se bála a hláším se
opětně německé - pesky - a opět by nepřijem
nosti a nadávky. Sleduji se SS jak morí
bedučky, ale obrak neuváje, svamují

to mávám technikum a klasicki (diverz) a ti
mž poroučí je až do práva.

V noci podomávkou inženýrův rozhovor, k p.
SS komandantkou, kde si sdělují, že v sobo-
tu odpoledne mají být všichni veni k
Rochlarn na Wilsonově nádraží, odkud od-
jedou vlakem pryč a že přijde destruktivní
četa, která vyhodí budovu požharovou do
pročů - Věnuji vyjádřili dees slovy, co
se se svou dít, neboť páda bys toho bývala
někomu púčila, a nemohla jsem a seubá-
by odjít, a telefonicky jsem se bála, aby to
někdo nepovolání neslyšel. Až k právu že
mne přišel jsem nás technický dozorce, které-
mum jsem se púčila. Ten ihned nřídil vš
hak, aby se to dozvěděli všichni, kteří byli
mž všim púterováním a jako nepustili již SS by
z oí.

Uji pláča koučila jáno v pohotov. dne 5. května a 11. Phal.
ale protože můj řeski kolaga Vojtěch se roznamole,
měl nastrojiti poure kolaga nēmies pláča -
leu však přišel až seprac k 10. hod. Situace se
obávala jsem dále napjatěji - z nejiměstské
seubráby mne volala děvčata a divily se
nemálo, že já stále se občaniji dvojím ja-
rykem, tudíž mne púčila, že ouy mž od pátku
odpoledne se hláví jsem perty a hřb jsem si
dodala odvahu a hlávila jsem se. Bý jsem perty.

uky.
la
me

Chlání to kolegové něme, by se kláněl kým žem
řeky, že bude někým nepřijímání ale on
majednou si ve pozmyslel a pronic mune, rda
bych tam gau žem švili počkala, že poče-
buje si ještě něco naiditi.

Pokozé jsem videla, že v tak kritické chvíli by měl
zůstati v propojování žem on - němes - v škytí
radosti přijímání jeho posba, a sama však
pokúbuje si kým něco vyříditi, vracím se
ani na 1/2 hod. zpět do budovy rezblarové.

Sam opět drákué přeháňky, na ulicích lidé křičí,
že Angličané a Američané jsou už v Řecku,
vyvěšují se stáčí vlajky, vsude sávají sloab-
nejdu dovůči, ale tam se padí 55 stáčí a se
raduého práce přichází porila asi 85 55.

Vyběhnu nahoru do kally a tam už jsem vletela
do ústředny a promluví jsem s ní řadu pozorovací
něho německého kolego, když kumixel a m^o
plynům vyřídily.

Obdivám rychle dveře ústředny a tu narhly se mui
obraz plný paniky - chaos - mári naměstování be-
kají jak pnyplí sbavou do krytu a štílou se
řím dal, kým víc skupuje. Nyní vidím jak
55 stáčí se pozstavují po hlavních sbodek až na
haleu kolem mui a dále k I. patre a v tom
plynům márho hlasitě ústvála, jak volá o
pomoc proti mardim, kteří zde hoží pádi.

Kumixel tuos už vyřádkiti, so v jeho volání
jsem načerpala obrovní síly a odhodlání a
na jeho výkron se telefonny kán rozlečly,
že nepovačila jsem je vyřídovati a žem auto-
matically žem odpočkala: „ano štílil má

ade, pouze - přispějte, na pomoc.

Šiklův se stále nespokovalo a viděl, že nestrávil
něplu pána, mímno SS tváře a šel ubíhali ká do
kryhu do naší provizorii psuřaly. Přie pyšle knily
a peruanu, nylébanu na hallu, ale v tom se
mim porhavi v řetku SS Weiss a s nospikéjnu auto-
matem nedovoliji mi ani krok dále. Dohaduji se
s mím, že vždy v nebezpečí běhíme do kryhu;
ale v tom se objeví Dr. Reuer, který mi ške
odvěsti do kryhu, ale po SS Weiss tvá na porho-
ru inkudauka, že musím stvati na svém
šukébanu mímke a tu Dr. Reuer udilí mi
laskavá slova, bych tedy nímala, že to nebude
ari dlouho tvati a abych byla statečnou.
Tam musí okamžité odejti, neboť SS jí domusiji.

Zůstávám teď pána jediná; na hallu v mé blízkosti
jsou pouze SS i, hardou švilku přiběhuu a koudoliji
mim - plidi všude, šili do oku naproti a boj se
stále nuctnje. Co švili polituou šily ške moje
okno a dveře, na hallu a do vedlejší kancelá-
kl. Jsem tak poruřena, že stkviji se do loubka v
šivideu, kde švilku schvávám, neboť by šily
ške okno jsou stále učti. V tom okamžiku najednou
šiklův ubává, ale na švilku vlekí ke 2 SS s nospiké-
jnuu automaty proti mim, až se mim takřka
dohijhaji, kři na mim "pse vohuru" a já musím
stvati až k oknu - nym šhiji, abych vylekla
na okno šněduy a dále na šviku, která je před
naší před našim oknem a abych přivedla neb
přivolala naši českou policii, že tam je někde ruda
na přechodu. Byla jsem tak vyděšena a tak zruřena,
že nemohu okamžité na okno vylekti - ale oni šhiji
mim - mi šhili - tu přie je tou šviku a švadlem

se vrchopiji a lezu na okno a na stědu. Tu však vidím, jak na střešáck je naše policie, vojáko, četníci, civilní lidé - v tom okamžiku si uvědomuji, že není možné bych poradila tyto naše lidi a vydala na pomoc jejich autowaltem, rucím granátům atd. a nemám v té chvíli co se se mnou děje, ale omdl to byl náraz přímo, neboť najednou docháám myšlenku že je musím zachránit a obrátím se do rekvizity č. 55 a křičím po mně nejvíce:

"Ty šlehe alych Váin přivedla naši českou policii?"
"Vždyt' zde nikde, nikdo není - já nikoho nevidím." V tom okamžiku slyším, alych okamžik se vrátily vyběhla na okno. Polovně vyběhují na okno i středně - tu mně slyší dolů a tím autowaltem tak ukodí, že jsem holistě vyběhla a se slovy marš a puse vzhůru a s nepřekvapujícím pojmouvaním jsem mně stranou a na telefonu jsem nesměla už vůbec pákoucti. Za nějakou chvíli přivádí štěstí způsobem k oknu i středně jiného našeho zaměstnance p. Uose - ten byv však tak pokoušen, vůbec neví co na něm slyší - Vidím, že jej slyší slyšeti a ten sama vyběhne, aly vyběh na stědu, že má přivolati českou policii, já že jsem tam také byla, ale že jsem tam nikoho neviděla nikdy. Ten poshopiv moje slova, vyběhne na okno (a vyběhí ven) a jsem zrušeně odpovídá: není, ne! Slyší jej opět přeč a na chvíli přivádí ještě p. Kouvalinku a p. Uysáka - Vše se děje se všemi slyší - neporadili - a jsou odváženi něčím pryč.
Najednou boje se odlojují, dále, ode mně a já upro-

rovavši, že u nás SS nejsou ani v naší blízkosti -
využívání ke příležitosti a toho okamžiku - vyhled-
nu ze dveří a kam spějí v pokou na halle
by pány, kteří byli přiváděni k okem ištědny
na přečku a mimo ně ještě 2 naše zaměst-
nance, takřka ještě děti - hoch a dívka - mají
puse vstupu a krizou i plně upitvořeny - vidím
kam padlí naše obránci, mrtvolý SS - mály pane-
rých slýšim a ke napěduce spějí jak
jeden SS ukolil ranou z automatického svého
áruka SS, který se vzdával. Využívání ke paní
sky) a vyharaným pykale řisto našeho Dr. Morávka,
^{přiváděním k spárákům}
kam se mi oživá p. referent Šob a já ani
byly se prohlásila volání: „Do Boha zachraňte
mne“. Protože nás dle hlasu poznal, uvědomil
o tom asi Dr. Morávka a ten asi za 1/2 hodiny
mne v té největší palbě odvádí i s klemi
zadržujícími pány a na halle - do krytu.

Nam však jiné dlouho nepolyti, neboť se zámě-
stili do krytu - je kam vhozen puců graub-
či francouzů přes, od níž je mrtelně zraněn
sírký obránci p. Vlášek - je ošetřen našimi zaměst-
nanci a odvezen na novější dale, kde je
vytáhován do III. patra a opět dopravován zase
na bezpečné místo u Roklaru dolu. - naši
panci, protože nebylo možno jinak v nějakém
stokopci - byli vytahováni vřelou do II. patra
a opět stahováni po lince dolu - práce mno-
há a nebezpečná.

Protože naši zde v krytu mají nebezpečí, upros-

ruje nás ještě pamětníkem takého spletu
Dr. Eduard Dvořák, bytoun se stáhl přerem ke
kotelu, poukazuje však na to, abyboun se pří-
mo plazili, že na spojovací chodce vedoucí ke
schodišti zadního kraku se obroutě stěli -
a budiv abyboun byli opatru a sbalovali se jen
jednohlavě. Mnoho spiroboun dohánáme se do kotelu,
všichni čerí, a něme jsme zauskali v bytu.
V kotelu zůstáváme v nepřátelném očekávání -
kde každou chvíli přichází naši čerí obránci úplně
roufali - že nemají už štěliho - tam pouhávám
p. št. kap. Záruba, který tam udilí rozkazy obránci
muu - a dodává jim odvahu a sílu k pokračo-
vání v boji - tam v kotelu zůstáváme až do
ukončení boju v Roklas a kdy je v českých rukách.
Naši pamětníci když vidí, že je možno se už
z kotelu dostat, rozukhávají se do svých domo-
vu ke svým rodičům a já protože jsem při
úteku do krytu neměla možnost v tom sbvalu
si vzít s sebou ani kabát ani ošakní, maruim se
přes kryt do subtrály, tam však ^{v krytu} pobíhá a hledá
telefon český obránci p. Šabach - odvádím jej
do provizorní subtrály, kde však je jen slůcha
a je třeba v našem volání používat instituci,
která více slůch, tu poukazuje muu na to,
že máme ještě hlavu usřednu a rezolviham
se přes vrátici do usředny. Ke vátlici muu ^{však} pohnu
vají - naši českí obránci se ptěš, kteří muu videli a slyše
li, jak jsem obelstila SS a květa, že na stěškách
nikde, nikdo není - a obdivují, že jsem unikla
zaprakou za tuto lest - surki. Jdu do naší
usředny, ale tam zůstávám úplně přebvřena,
když vskázám do druhé subtrály - Cembála

plava vichř prání - mezi jinými ~~Fr. Štěrba~~, Dr. Pávek,
který když mne vidí, řádně, ležet převzala službu.
Obavíte přejímání úkol, který je pro mne v široké
míře nejnejnějším a největším, když mohu v tak
kritických a těžkých chvílích být plánu
a prokazovat služby svému národu a naší
rodině zemi. Ide pokračování p. Uajvalda, maj. Ralová,
šéf. Buidera, zde opět vidím šéf. Záruba, praporek
Pějru, Krumana, Uasouma atd. a mnoho jiných
prání, jejich jména si dnes již ani nepamě-
tají. Klapky telefonů padaly jedna na druhou.
Vše mi dnes nezapomněli na by, kritické
chvíle, když nad hlavami našim stále hrůzaly
měly a já jsem jeden rozhovor za druhým s tak
shromážděným klidem a předáváním zde uvedl svým
práním - Co chvíli udělí nám, rozbírající Česká
Národní Rada, zde generál Kuttvař, zde velitelství
policie, atd atd - onde se všem koulí tráhy nás
Poláci a pomor ^{že nemají obrácení a stěhování} tam zase se SS přichází na
pauzáci a Lichové kruhá zvěřova na národně li-
deck, že musí nuže, když ba i děti krubým
způsobem, opět že na Prahu postupují SS oddě-
ly, zde naše pauzerový vlak, klapky atd atd.

Telefony dručí neustále, že je není možno zvládnou-
ti a tu mi stále pomáhajíouda Šmekana,
Pepík Pějchar i Uarůvka Horáková, která je našou
spojkou do klasatelny. Boji v Roslas sice na
chvíli ustaly, ale jsou odháněvány zase jinde,
když naši obránci jsou odvoláni na pomor.

jinam a ne sobě, na neděli jsem opět znovu
dobyváni dělostřelky - dlužno podokoumání, že
při tak malém počtu občanů jsem odra-
něni - V neděli k nám se dostává veska Štů.
sév, kříže, která má dovést pronuloviti
aby ušli v bojích - dále je připuštěn
jeden herec německý, který povučer usiluje
o postavu palby, ale není vše nic platné.
Dělo moje dovšuje kům, že odpoledce k večeru
bombardují letecký budovu Rokhlaru. Těse
úspěšně je mimo jiné sáti budovy úplně
umolování, linie přelichny však abyšom
ukázali bez tak důležitých spojů, naši lesku
si naryklo křížeji v různých kancelářích
linie, kde opět pokračujeme až do středy,
kdy nás osvobodila Prudá Annaida
V středu navíc, protože jsem od šerky nespala
a byla jsem úplně vyčerpaná nervově, šla jsem
domů na Pankrác se trochu přestojit a nakouřit
ale jaké bylo moje oklámání, když našla
jsem svůj byt i s celými domy, ba i bloky
úplně vypaleny, takže všude kbyly jen
holé stěny - Tam jsem se zhroutil a byla
jsem odvezena naxpř nejvyšším vojenským
autem do Rokhlaru, kde jsem byla převezena
do studia a po několika dnech jsem opět
pokračovala v nové práci.

Prarabová Auk
telefonistka.